

Referanser:

Arkivsak: 22/01386-1

Mandat for ekstern evaluering av kontrollordninger

Sammendrag

Kirkemøtet i 2016 vedtok, som et ledd i forberedelsene til skillet mellom kirke og stat, at det skulle etableres et kontrollutvalg for Den norske kirke og fastsatte regler for utvalgets arbeid. I 2017 i det første Kirkemøtet etter at skillet var gjennomført, ble kontrollutvalget oppnevnt. I samme Kirkemøte ble det i sak 13/17 «Kontrollutvalg og etablering av internrevisjon 2017» vedtatt at det også skulle etableres internrevisjon. I komitemerknad 2 til denne saken påpekte Kirkemøtekomiteen at ordning med internrevisjon evalueres etter tre år, og sees i sammenheng med resten av kontrollregimet. Mandat for evalueringen legges frem for Kirkerådet for vedtak.

Kontrollutvalget behandlet saken om mandat for en ekstern evaluering av kontrollordninger 11. mai og fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget slutter seg til det framlagte forslaget til mandat for en ekstern evaluering av kontrollordningene i Den norske kirke.

Forslag til vedtak

Kirkerådet vedtar følgende mandat for ekstern evaluering av kontrollordninger i Den norske kirke:

Formål

Det skal gjennomføres en uavhengig og ekstern vurdering av de samlede kontrollordninger for rettssubjektet Den norske kirke og gis eventuelle anbefalinger til endringer i roller og ansvar, ut fra beste praksis. Dette inkluderer internrevisjon, kontrollutvalget, direktørens ansvar for intern kontroll og ekstern revisor. Det skal ses både på Kirkerådets og bispedømmenes virksomhet.

Temaer og problemstillinger

Det kartlegges roller og ansvar for ulike kontrollaktører. Rolle og ansvar for internrevisjonen, kontrollutvalget, Kirkerådet og ekstern revisor gjennomgås. Aksene fra Kirkemøte til Kirkeråd og til kontrollutvalg og internrevisjon vurderes. Finnes det overlappende kontrollområder eller er det etablert en minimumskontroll? Foretas tilstrekkelig koordinering mellom overordnede kontrollprosesser? Er det ønskelig å forenkle kontrollprosesser? Hva slags kontrollordninger har kirken, og hvilke ordninger bør kirken ha?

Instruks for internrevisjon og regler for kontrollutvalget og Kirkerådet bør ses på. Det bør ses på om direktørens internkontroll i enkelte prosesser er effektiv og hensiktsmessig. Styringsprosesser for Kirkeråd og direktør samt internrevisjon gjennomgås. Styringsprosesser i bispedømmeråd og stiftsdirektør kan ses på i 1-2 bispedømmer. Er styringsredskap hensiktsmessig etablert mellom Kirkerådets sekretariat og bispedømmer? Det gis tilskudd til bl.a. trosopplæring og diakoni som følges opp av bispedømmene. Er kontrollprosesser effektive og hensiktsmessige? Er det samsvar mellom rolle og ansvar for folkevalgte i bispedømmeråd, Kirkeråd og kontrollutvalg? Er det på plass hensiktsmessige kontrollmekanismer? Gis det tilstrekkelig opplæring? Kontrollutvalgets rolle og ansvar er bygget opp etter mal for kontrollutvalget i en kommune. Innen offentlig forvaltning og andre organisasjoner finnes det løsninger med revisjonskomite eller revisjonsutvalg. Hva er den beste løsningen for Den norske kirke?

Saksorientering

Bakgrunn

Kirkemøtet i 2016 vedtok, som et ledd i forberedelsene til skillet mellom kirke og stat, at det skulle etableres et kontrollutvalg for Den norske kirke og fastsatte regler for utvalgets arbeid. I 2017 i det første Kirkemøtet etter at skillet var gjennomført, ble kontrollutvalget oppnevnt. I samme Kirkemøte ble det i sak 13/17 «Kontrollutvalg og etablering av internrevisjon 2017» vedtatt at det også skulle etableres internrevisjon. I komitemerknad 2 til denne saken påpekte kirkemøtekomiteen følgende:

«2. Komiteen registrerer med tilfredshet at Den norske kirke nå er etablert som eget rettssubjekt og at overføringen av midlene skjer som en rammeoverføring. Med dette følger et stort ansvar. Dette begrunner hvorfor det bør etableres en internrevisjon. Internrevisjon er en del av et nødvendig kontrollregime sammen med kontrollutvalget og ekstern revisor. Komiteen er enig om at ordning med internrevisjon evalueres etter tre år, og sees i sammenheng med resten av kontrollregimet. Komiteen mener at dette er viktig for å sikre åpenhet, tillit og kontinuerlig forbedring.»

Det som etterspørres, er altså en samlet vurdering av Den norske kirkes kontrollordninger for rettssubjektet og ikke kun internrevisjonen sin rolle og ansvar. Det gis ikke spesifikke føringer på hva som skal inkluderes i evalueringen, slik at føringen fra Kirkemøte gir et handlingsrom til å blinke ut aktuelle temaer og problemstillinger ut fra de erfaringene som er trukket så langt. Internrevisjonen ble etablert i 2018. Det har vært drøftet om pandemien medfører at evalueringen bør utsettes. Kontrollutvalget ba imidlertid i møte 2. februar 2022 om at evalueringen igangsettes i tide til at den kan legges fram for Kirkemøtet i inneværende Kirkemøteperiode, dvs. i 2023. Kontrollutvalget behandlet en sak om mandat for ekstern evaluering av kontrollordninger i møtet 11. mai og fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget slutter seg til det fremlagte forslaget til mandat for en ekstern evaluering av kontrollordningene i Den norske kirke.

Planlegging

Det lages en detaljert plan for ekstern evaluering av kontrollordninger sammen med ekstern leverandør.

Gjennomføring

Evalueringen kan involvere flere personer i KR-sekretariatet herunder internrevisor, personvernombud og informasjonssikkerhetsansvarlig, leder kontrollutvalget, leder Kirkerådet, direktør, forvaltningsdirektør, avdelingsdirektører, stiftsdirektører, ekstern revisor og KPMG.

En person i sekretariatet bør ha rollen som tilrettelegger for evalueringen som foretas av et eksternt uavhengig firma.

Tidsplan og metode

Følgende aktiviteter ses:

- Utarbeidelse av utkast mandat: mars-april 2022
- Behandling i kontrollutvalget 11. mai 2022
- Behandling i Kirkerådet 30. mai 2022
- Gjennomføre anskaffelse: juni-september 2022
- Plan og gjennomføring av oppdraget med valgte leverandør: september 2022 – februar 2023
- Evalueringsmetoden kan bygge på prosesskartlegging, dokumentgjennomgang, intervjuer og med vurdering av god praksis fra andre virksomheter.
- Rapport som fremlegges direktør Kirkerådet mars 2023
- Saksbehandling i Kirkerådet og kontrollutvalget: mars – mai 2023
- Kirkemøte august 2023

Kontrollutvalget slutter seg til det framlagte forslaget til mandat for en ekstern evaluering av kontrollordningene i Den norske kirke.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Det legges opp til at evalueringen kan gjennomføres innenfor en ramme på i størrelsesorden 400 timer eller 800.000 kr eksklusive MVA.